

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto. Pri popoldne ter stane po polni prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto . . . 15 K
Za Nemčijo K 10.00. — Za Ameriko in inozemstvo K 20.00. Posamične številke stanejo 10 v. „SOČA“ ima naslednje priloge: Ob novem letu, Kačji pot po Goriskem in Gradiškem in dvakrat v letu „Vozni razgledalec, parnikov in poštne listine.“ Na naročilu brez doplačila. Ročnine se ne ozirom.

SOČA

„Vse za narod, svobodo in napredek!“ Dr. K. Lavrič.

Uredništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr. na desno.
Upravištvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v tiskarni. Naročnino in oglasi je plačati loco Gorica.
Oglasi in poslanice se računijo po Petiti-vrstah, če tiskano 1-krat 16 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12 vin. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 vin. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

Odgovorni urednik in izdajatelj: Dr. K. Lavrič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Gorica, 27. 2. 1912.

Prerekanje s klerikalci ni plemenito, tudi če se ne vrši v politiki, ampak v vedah. Klerikalizem se ne abstrahira od grofj resnici, tudi če jo vidi, ker se abstrahira od dogmatiko, brez katere je nič. Zato gleda klerikalcem iz znanstvene ga plašča kopito nevednosti in zagrizenosti. Če se pa vsakdo rad izveliča po lastni volji, vanju, bi bila ta zagrizenost še odlošljiva, če jo pa klerikalec začne izražati pod plaščem vere in morale, vendar se ne svrhe, postane ta zagrizenost ostudna.

Mislino na slučaj, ki smo ga ravno kar doživeli v Gorici. Poljudnoznanski predavanje g. prof. Seidla je bilo povod, da so goriški klerikalni častniki uprizarili zoper napad na osebo predavatelja in ga predrzen napad na svobodo znanstva. Kakor po navadi, tudi ta slučaj ni razvil slovenske inteligence, ki je postala v svojem priljubljenem zapečku. Ona ni videla, da to ni slučaj, marveč sistem. Navedeni gospod je dosti večji stroki, kot prirodnoznanstveni pisatelj, delj, nego segajo meje naše domovine. moremo ga po vsej pravici šteti za resnega in uglednega znanstvenika. To so mu priznali taki, ki se na to govorijo in razumejo, nego nevedni uredniki in spodarji goriških klerikalnih listov. Pa gospod profesor jim je trin v petih, ker ni klerikalec; komaj so čakali, da pač po možu, ki se sicer ni mnogo izposlušal v političnem boju, ki jim je pa ravno zaradi mirnega znanstvenega dela varja ne prijeten. Po predavanju »Kako postati učiteljskem zborovanju so se za letni »Gorica«, »Primorski List«, »Novi Čas« pa »Novi Čas« Dasi v tem predavanju ni govora o embriologiji itd., so pač le o Haecklu in strašiti pobožni ljudje in andertalcem, opico in drugimi, ki jim i stvarcami. Te gonje ni bilo ne komar, kraja; pričeli so govoriti o m. a. s. o.

Izhaja sedaj v »Vedi«, razširjen po naslovom: „Mehanika duševnega dela“

katerih ne razumejo, kar je črnega za njih, letali so za klerikalnimi profesorji, prebirali leksikone in razne nemške pogrošne apologije, falsificirali citate itd., ter dalejo tem izbruhom svoje strasti obliko, kakor češ, da je užaljen z onim predavateljem njihov verski čut. Prof. Seidl je podal kratko, resno izjavo s svojim podpisom, ki je izpodmaknila tla vsem tem napadom. Nobene besedice niso vedeli na to izjavo, mirno so jo pogoltnili in menda tudi brez strahu. Pa to jih nič ne moti, da nadaljujejo svoje napade!

Uglednega znanstvenika hočejo oškodovati gnočno, in že ponovno so njihovi listi grozili z disciplinarno preiskavo, (ki bi seveda morala vzbuditi v njih ogorčenja). Čl. 17. drž. osnovnih zakonov določa: »Veda in njene nauki so svobodne in nobena cerkvena nestrpljivost, nobeno cerkveno sovraštvo in škodljivost ne more preko te naše ustavne določbe). Seveda so njih grožnje namenjene le, da bi vplivale z njimi na nevedno ljudstvo; izvesti se jih ne upajo, saj so že pri prvem poskusu, ko so to storili, propadli.

Obnašanje klerikalnih vodji je drugača, nego njihov nauk. To ni pošteno ne po socialni, ne po katoliški morali, to je nepoštenost, kakoršno pozna le klerikalna morala.

Kršćanska vera nima s takimi svojimi branitelji ničesar skupnega. O Kristusu piše sv. pismo, da je z bičem izgnal farizeje, barabate in drugo tako zalogo iz templja. Če bi bil on poznal tačas katoliške političarje, »znanstvenike« in žurnaliste, bi bil svoj bič najprej zavil na njih. Sicer pa pravi us. zročnik, da so te vrste ljudi bili tudi deležniki tega žigona. Pribežali so do nas, ki takih ljudi dotlej nismo poznali, pa so se tu med nami razmnožili in delajo naši kulturi tako škodo, kakor trtna uš vinski trti.

K.

DOPISI. Iz goriške okolice.

Iz Ozeljana. — Na dopis »Novega Časa« z dne 16. februarja t. l. z naslovom »Nenadoma ozdravljeni ozeljanski župan«, budi javnosti povedano, da Ozeljanski župan, ko je dne 4. februarja t. l. pohod »Orlom« skozi Ozeljansko vas zabranil, je postopal popolnoma postavno. Z ozirom na pretečo nevarnost med občanarji in na kršenje javnega miru je bil g. župan prisiljen in popolnoma opravičen, zabraniti pohod »Orlov« skozi vas. Na drugo blbetanje v omenjenem dopisu »Novega Časa« ni vredno odgovora, ker vem, da gospodu županu niti do prstov ni seglo. Le to povem, da dopisnik omenjenega članka najbrže ne bode tako nenadoma ozdravel, ker so ga menda preveč ranile in revmatizirale pretekli teden se vršče občinske volitve v Šempasu. Nadalje g. dopisnik v svojem dopisu naglašja, da Ozeljčan se vznemlja! S takimi dopisi se g. dopisnik hoče tolažiti, ker vidi, da Ozeljčan se res vznemlja, pa ne klerikalno!

G. dopisnik naj si dobro zapomni, da v našem Ozeljčanu hočemo mir in ne prepir, kakor ga je sam gojiti in vsiljevati vajen.

Iz Šempasa. — (Klerikalna trdnjava razsuta.) V Šempasu so se vršile občinske volitve dne 16. in 17. t. m. ter končale s popolnim porazom klerikalcev v tukajšnji občini. V tretjem razredu so dobili naši kandidati po 110 oziroma 111 glasov, klerikalci pa so dosegli, vkljub vsej strastni po njih vzorcu vpeljani agitaciji le 59 glasov. V drugem razredu je bilo oddanih 45 glasov in od teh so dobili naši kandidati 30, klerikalci 15. Pri prvem razredu je prišlo do žrebanja, in to vsled neodločnosti jednega volilca, ki je dal častno besedo, da bode volil z našo stranko celo listo, tik pred volitvijo se je pa premislil ter ne vemo pod kakšnim pritiskom volil tri može od naše in tri od nasprotne stranke. Posledica je bila ta, da je prišlo do žrebanja, žreb je dal nam 4, klerikalcem

pa dva, isto dvojico pa tvorita naš bivši župnik-župan ter njegov tiskar. Končni rezultat je napredna stranka 16 starešin, klerikalna 2.

Dopisnik »Gorice« se joka radi tega poraza ter nam predbaciva na prav lažljiv način neko združitev, ki je zmagała proti kmetu?! Stopetdeset glasov v vseh treh razredih proti 82 glasovom njih stranke; torej tam so kmetje, tu jih ni? Smešno, krave se smejejo takim budalostim.

Ne maramo se dosti prerekati z ljudmi, ki imajo pečat lažnikov pritisnjen na svojem katoliškem čelu, omeniti pa hočemo, s kakšno vsemogočnostjo so se obnašali ti junaki pri volilni komisiji. Pooblastila od naših volilcev so hoteli kar po vrsti vničiti, ako so pa poznali volilca, da je njih, pa je bilo vse prav. Naj navedem par slučajeve: g. upokojeni profesor Karl Šbuelz je dal pooblastilo svojemu eskrbniku, ki bi moral biti veljavno, ali našim poštenjakom ni bilo prav ter so pooblastilo zavrgli, in sicer z razlogom: g. profesor si lahko sam oskrbuje svoje posestvo. To je gospoda profesorja napotilo da je prišel volit osebno ter oddal svoj glas za našo listo. Čast mu. Njegov brat, železniški inženir iz Gorice g. Rok Šbuelz, volilec v drugem razredu, ni smel voliti. Zakaj, ker je upravičeni volilec v imeniku vpisan, ali g. župnik je vedel, da ne bode volil z njegovo stranko, nekaj radi tega, nekaj iz osebne mržnje do zgoraj imenovanega, (Tu ne velja ljubiti svojega bližnjega.) prešnit je naenkrat našega mogotca duh Salomonov ter našel razlog, da imenovani ne sme voliti. Dasi g. Rok Šbuelz govori prav dobro slovenski, pojasnil mu je župnik z vsem svojim italijanskim talentom z besedo: »No že stina«. (»Eine Karte nach Laibach«). Takih slučajev je dosti, da niso naši volilci smeli voliti; med tem ko je bilo pri njih stranki ravno nasprotno. Slučaj: bivši g. župan Peršič s Trnovega; volilec v II. razredu; zanj je volil njegov brat, dasi bi ne smel, ali volil je klerikalno in mirna Bosna! Da, še celo mrtvi bi bili volili, ako

Maksim Gorki.

FOMA GORDJEJEV.

Roman.

(Daleč)

»Pametnim ljudem se ne mudi, kaj bi, da denar prej iz rok ... Ti si kupec!«
Jakob Tarasovič je bil oboževalec svojih krščencev. Nagubal je čelo in veselo hčerki, ki je molče naličala čaj.
»Porini mi sladkor bliže, saj vidim, da ga ne dosežem ...«

Obraz Ljube je bil bled, oči mu se niso roke so se gibale počasi in nerodno.

Foma jo je pogledal in si mislil:

»Kako potrpežljiva je z oboževalcem ...«

»O čem je govoril s teboj?«

»O grehih ...«

»No, seveda! Vsakemu človeku ustreza njegovo delo drago, a on je ... fabrikant grehov ... pekel in Sibirija že davno plakata za njim in da kati, da se ne dočeka ta ...«

»Njegov govor je silen«, je zamrmrala hčerka, ki je mešala čaj v kupci.

»Ali je zmerjal čez me?« je poveljaval Majakin in porogljivo raztegnil obraz.

»Je ...«

»Kaj pa si rekel ti?«

»Poslušal sem ...«

»Mhm ... a kaj si slišal?«

»Silnemu pravi, se bode odpustilo, a za slabotneža ni oproščenja ...«

»Krasna modrost! ... Tudi bolhe vedo to ...«

»Predzrivo vedenje kurnovo proti Ščurovu je dražilo Foma in smehljal se, je rekel, zroč starca v obraz:

»Ne ljubi vas ...«

»Mene nikdo ne ljubi!« je dejal Majakin ponosno.

Tudi ni vzroka, da bi me ljubili, saj nisem dekle ... A zato me spoštujejo ... A spoštujejo le tiste, katerih se boje ...«

In prevzetno je stavek namežiknil krščencu ...

»Silno govori ...« je ponovil Foma. »Priznajte se ... Pravi, da pravi kupec izumira ... Vse ljudi učijo iste omike, pravi ... zato, da bi bili vsi enaki, da bi imeli vsi isti obraz ...«

»Torej meni, da je to napačno?«

»Zdi se mi, da ...«

»Be-dak!« je prezirljivo zategnil Majakin.

»Zakaj? Je li to lepo, povejte mi!« je vprašal Foma in se neverno ozrl v kuma.

»Tega ne vemo, kaj je lepo, a znano nam je, kaj je pametno ... Ako vidimo, da jemljejo različne ljudi, jih zganjajo na isto mesto ter jih napolnjujejo z istimi nazori, potem moramo priznati, da je to pametno ... Zakaj — kaj je človek v ržavi? Nič več, nego navadna opeka, a vse opeke morajo biti ene mere ... Ali si me razumel? In ljudi, ki so vsi iste višine in teže, lahko položimo, kamor hočemo ...«

»A komu je prijetno, biti opeka?« je čemerno rekel Foma.

»Ne gre se za to, kaj je prijetno, ampak za to, kar je pametno ... Ako si iz trde snovi, te ni mogoče obtesati ...«

Vsakemu človeku ne moreš obrisati obraza raz glavo, a če ga obtolečeš s kldivom, postane morebiti zlato ... če pa mu poči črepinja, kaj hočeš storiti? Je bila pač zanič ...«

»Govoril je tudi o trudu ... Zdaj delajo le stroji in od tega so ljudje razvaljeni ...«

»In kaj še vse!« je dejal Majakin zaničljivo ter mahnil z roko. »Čudno se mi zdi, da imaš takšno slast do vsake bedarije! Kako je to?«

»Ali je tudi to napačno?« je vprašal Foma, mračno se nasmehnivši.

»Kaj more sploh zanesljivega vedeti ... Stroj! Stari stor naj bi bil poprej pomislil, kaj je stroj! Iz železa je ... ni ga torej škoda, naviješ ga in začne ti kovati rublje ... brez besed, brez truda ... in reven ... včasih celo jako reven ... Tuli, jadikuje, plaka, prosi ... opiva se ... ah! koliko je za-me v njem odveč! A v stroji je, kakor na vatlu, ravno toliko vsebine, kolikor je je potreba za delo ... No, jaz se grem oblačiti. Čas je ...«

Vstal je in odšel in njegovi brezpetniki so glasno drsali po tleh. Foma je zrl za njim in rekel polglasno, privzdigaje obrvi:

»Vrag naj razume vse to ... eden govori tako, drugi tako ...«

Tudi v knjigah je takšna, je tiho rekla Ljubovi.

Foma jo je pogledal, ter se dobrodušno nasmehnil. In tuji orja se mu je odzvala z nejasnim nasmehom. Njene oči so gledale trudno in žalostno.

»Ali še vedno čitaš?« je vprašal Foma.

»Da-a,« je otožno odgovorila deklica.

»In še vse hrepentiš?«

»Hudo mi je ... Zato ker sem sama ... Nima nikogar, da bi govorila z njim ...«

ni tega prepričali g. vladni komisar. Volilec A. Č. je hotel voliti s pooblastilom, pred mesecem umrle I. Č. in naša slavna komisija se je postavila po koncu, da je pokojna podpisala pooblastilo pred svojo smrtjo, da si se je vedelo, da to ne more biti res.

Dopisnik »Gorice« omenja, da so pripeljali na volišče 92 letnega A. Fornazariča, koji je oddal svoj glas za »liberalce« ter mijo vzdihnil »ne pozabimo Boga«. In komu so veljale te besede iz ust moža, dobrega katoličana in kremen-značaja, obsojujočega delovanje sedanjih duhovščine? Ne pozabimo Boga! In kdo pozablja Boga? Kdo se tepe in neti prepir v občini ter želi sedeti mesto v cerkvi, v občinskem domu ter liki turški paša, držati na povodcu starešine kot so bili prejšnji? Ne pozabimo Boga, te besede 92 letnega stareca, Vam zvone kot smrtina obsodba, obsodba ljudstva, ter Vam je v njih dovolj jasno izrečena nezaupnica našega ljudstva, koje se je vedno oprostilo Vaših okov ter Vam zaupilo: Ne pozabite Boga! Slednjič se tolaži dopisnik: kocka je pala začasno. Mi pa pravimo: kocka je pala za vedno, to bodite gotovi. Kar piše dopisnik o nekeji pogodbi, to je klobasarija obupneža, da ni vredno odgovora. H koncu naj rečemo to: Šempas je bil klerikalen, sedaj je napreden, in tak tudi v bodoče ostane v kljub vsemu Vašemu zvijanju. Pika.

Iz Gorenje Vrtojbe. — (Pritožbe glede nabiralnice in dostavljanja pošiljatev.) — Imamo poštino nabiralnico, koje upravitelj je obenem tudi pismonoša in edini upravičen prodajalec poštinih znamk. Način pa, na kateri vse to vrši, je takšen, da bo gotovo v interesu vseh prizadetih občanov, ako se enkrat javno spregovori o tem.

Dostavljanje poštinih pošiljatev bi moralo biti poverjeno odraslemu človeku, ali dostavljajo otroci v starosti od 8—12 let. Njegov osemletni bratec je opravljal to službo precej časa; za njim je oddajala poštne pošiljatev neka 10 letna sorodnica, za to zopet neko drugo 10 letno otroce in sedaj opravlja ta važni posel neka 10 letna punčka. Javnost naj sedaj sama presodi, kako ugodno in pravilno se dostavljajo poštne pošiljatev, kako čista in silazna naj bo zunanost istih v slabem vremenu posečno in drugače sploh, ako se še pomisli, da se dobijo pisma v prodajalni na prodajalni mizi v neposredni bližini olja, slanin in drugih sličnih materialov. Dostavljajo se pisma neretno. Nekdo je dobil glasovnico za volitve, ki so se pred kratkim vršile, 14 dni potem, ko bi jo moral dobiti in 8 dni po že dovršenih volitvah. Glasovnica je došla istočasno z drugimi glasovnicami za ravno iste volitve in za osebe istega stanu. Nekomu je potokeel zavarovalni rok. Zavarovalnica ga je pravočasno opozorila, ali opominjalnica je došla v roke potem, ko je bilo že prepozno, med tem ko so dobili zavarovalci v Dol. Vrtojbi, ki so zavarovani pri isti zavarovalnici, opominje pravočasno. Nekdo je bil nekam vabljen v važni osebni zadevi, a pismo je došlo v naslednjeve roke potem, ko je bila ugodna prilika že proč, da si stanuje dotičnik v neposredni bližini poštne nabiralnice. Na vprašanje, zakaj ni pismo došlo pravočasno, se je upravitelj poštne nabiralnice, ki je sam prinesel pismo, odrezal:

»Ja, punca (9 letna) ki dostavlja pisma je bila par dni bolna.« Ali se ves ta čas niso delila došla pisma?!

Poštni znamk, ki jih upravičeno ima edini on v prodaji, noče prodajati onim Vrtojbencem, ki niso slučajno njegovi odjemalci. V tem oziru se posečno izkazuje njegova milostna soproga.

Govoril se še marsikaj pa za danes dovolj! Zahtevano od poštnega ravateljstva, da napravi red, da nehajo pritožbe.

Iz ajdovskega okraja.

Iz Bratca. — Naš Šmid čim bolj kaže svoje novostrojarske rogičke proti naprednemu časopisu. Kar mu ni šlo po

prej natihoma, je sedaj začel v cerkvi na vse grlo rotiti in vpiti proti naprednim listom, da preč iz hiš z njimi in take hiše da morajo razpasti, kjer se taki pohujšljivi listi čitajo; itd. Da, da, štor Šmid, o tem pa spregovorimo o priliki, da kedo je pohujšljiv. Mislimo, da napredno časopisje ne, ker se še dobro spominjamo, kako sta nas svoj čas »Soča« in »Primorec« zagovarjala. No kaj pa je kdo uganjal v Gorah, da ga niso hotele vaše katoliške cunje zagovarjati, katere vi danes ubogemu nezavednemu ljudstvu usiljujete. To nam povejte in ne mislite, da hoste rogovili, kot se bo vam ljubilo. Nič več potrpljenja, ker mera je polna. O svojem prerokovanju o razpadu hiš pogledajte le malce okrog, kako se jim godi in našim pristašem, potem gotovo pogoltnete svoj jezik glede tistih, ki čitajo napredne liste. Vam pa prav nič ne verujejo in prav imajo. Norec je, kdor bi verjel takemu, ki pravi, da bo drugim pomagal, pa še sebi ne more. G. Šmid, zabavajte se rajše doma in prepevajte, ne pa da preganjate naše napredno časopisje! — Opravi! pa ne hoste nič. Naprednjaki pa naj se zganejo vsi in širijo naše časopise. To bo najlepši odgovor na Šmidove napade.

Iz kanalskega okraja.

Iz Kanala. — (Odgovor na dopis v »Gorici« št. 14.) Dopisnik v »Gorici« ve, da se bližajo volitve za kanalsko starešinstvo. Mogoče bi bil rad-oni dopisnik župan? Zdi se, ker se vidi, kako blati sedanjega g. župana Križniča. Kar zadene za deželne podpore, lahko pričakujemo Kanalc, ker imamo tež. poslanca; nam že preskrbi! Da se je porabilo nekaj denarja v občini, to je resnica ali se je tudi nekaj naredilo. Brez stroškov pa nič ni. Dopisnik pravi, da se je potrošilo za klavnico 10.000 K; ali kdor ve, kakšen uhod je bil v Kanal pri klavnici, kakšna grapa je bila ali zdaj je lepo, ta ve ceniti to, kar se je naredilo. Vsak pošten človek cení prav tako delo. Oni svet pri klavnici je tudi veliko vreden, kar ga poprej ni bilo. Da se je dopisnik utaknil tudi v kanalsko sadjerejsko društvo, to se mora pa že vsakemu čudno zdeti, ker je ta dopisnik že gotovo sadjerejsko društvo poznal svoj čas, ko je bil tudi drug načelnik društva. Ali tega ne omeni, kam je prišlo svoj čas sadjerejsko društvo, samo po g. Križniču bije. Tega dopisnik ni povedal, da je vse, kar se je v sadjerejski niivi pridelalo, grozdje, krompir in drugo prišlo vse v račun za sadjerejsko društvo, ni ničesar g. Križnič sam spravil, tako da bi ne mogel dati računa. Bodite vendar pošteni in ne blatite poštenih ljudi. Kdor je bral dopis v »Gorici«, je zmajal z glavo in rekel: Ta nima prav, to ni pošteno; ta ni pravi kristjan, ampak nevoščljiv in nič vreden človek.

Iz komenskega okraja.

Iz Tomačevice. — (Odgovor na »poslano« g. nadučitelja Vovka iz Pliskovice.) — Gospod nadučitelj Vovk je v 20. št. »Soče« odločno zahteval od mene, da se izjavim glede mojega dopisa v 17. št. »Soče«, zaradi katerega vsebine se čuti žaljen. Ne vem, kako to, da mi celo narekuje, v kateri št. »Soče« se moram izjaviti. Gospod nadučitelj! Ali mislite, da sem jaz Vaš sluga oziroma Vi moj višji predstojnik? Ker pa želite izrečno moje izjave, Vam tudi kot dober in odkritosrčen človek ustrezem s tem kratkim odgovorom, in upam, da Vam boče zadoštvati: Če se čutite V ali kdo drug v mojem dopisu v 17. št. »Soče« žaljenim, ne morem jaz nič za to; kdor se čuti žaljenim, naj si poišče zadoščenja. Saj mu je pot odprta.

Josip Macarol,
učitelj.

Iz sežanskega okraja.

Iz Šempolaja, 26. 2. 1912. (Nenavadna nesreča.) Danes ponoči se je zgodila nenavadna nesreča v vasi Slivno. Mladenič Stefan Mokole iz Prečnika, star 27 let je

imel že več časa ljubavno razmerje z Angelom Mokole iz Slivnega. V nedeljo se je podal v Slivno, da bi se pogovorili radi ženitve, ki se je imela vršiti tam po Veliki noči. V takih slučajih je bil kakor vsakdo tudi on vesel in si je privoščil sladkega a bujnega vinca. Zvečer okoli 11 ure se je podal na stanovanje svoje izvoljenke in ker so že bili vsi v postelji, šel je v zrtaven stoječe gospodarsko poslopje, ki se stoji iz hleva, v katerem je bilo še precej sena. Predno pa, ko se je vlegel spat, si je prižgal cigareto in tu se je zgodila zanj usodopolna nesreča. S gorečo cigareto je revež najbrž zaspal in nastal je ogenj, katerega pa niso tako hitro zapazili radi pozne ure. Nesrečnež je popolnoma zgorel ter izgleda, kakor kos zažganega drva. Pravijo, da je imel s seboj denarja okoli 50 K, ki je seveda z njim pogorel. Rešili so iz hleva kravo, njega so našli še le pozneje, ko so izprevideli, da ga ni od nikoder. Poslopje je do tal pogorelo in škoda znaša okoli 800—1000 K; katera je pa kniža z zavarovalnico. Pokojnik je bil jako vesel in humorističen. Marsikateri bivši njegovi vojaki, kateri so z njim služili, ga ne bodo tako hitro pozabili, ker so z njim užili mnogo smeha po vojašnicah, kakor tudi po vojaških vajah. X.

Iz krminskega okraja.

Iz Krmina. — Ciril-Metodova podružnica v Krminu vabi na zborovanje, ki bo v nedeljo dne 3. marca 1912. ob 3. uri popoldne v prostorih »Narodne šole« v Krminu. Dnevni red: 1. Slovenci in družba sv. C. in M. (por. gosp. Kar. Sink). 2. Delovanje naše podružnice (gos. Ljud. Enjavec). 3. Narodna šola v Krminu (g. Janko Garvas). 4. Razni predlogi in nasveti.

Bralno društvo v Krminu vlijudno vabi na zborovanje, ki bo dne 3. marca 1912. popoldne ob 4. uri v prostorih »Narodne šole« v Krminu. Dnevni red: 1. Naše narodno gospodarsko delovanje (por. gos. Erzetič). 2. Predlogi: a) za ustanovitev cerkveno-bogoslužnega društva; b) za ustanovitev gospodarske-vinarske zadruge; c) za ustanovitev narodnega sveta za Slovence Gradišanskega okraja.

V oči gled tema zelo važnima posvetovanjima podpisana odbora najuljudneje vabita vse zavedne Slovence gradišanskega okraja in bližnje okolice, da se ga vdeležijo v največjem številu.

Za odbor: Ciril-Metodove podružnice in Bralnega društva Anton Erzetič t. č. predsednik, Garvas Janko, t. č. tajnik.

Dobro računale!

in prav izvolile so one gospodinje, ki uporabljajo kot pridelek za kavo v svojem gospodinjstvu

»pravega« Francka: s kavnim mlinčkom iz zagrebske tovarne. — Kakovost »pravega« Francka: se je mnoga desetletja kot najbolj ugajajoča, njegova izdatnost kot najkrepkejša izkazala.

Družba sv. Cirila in Metoda.

Ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Gorici priredi svoj redni letni občni zbor v nedeljo, dne 3. marca 1912. ob 3. uri popoldne v hotelu pri »Zlatem Jelenu«. Ako bi bila volitev radi nezadostne udeležbe nesklepčna, vršila se bo pol ure pozneje druga volitev, ki bo sklepčna ob vsakem številu navzočih. Odbor.

Pastirsko pismo.

V.

Sedaj pridejo dijaki na vrsto.

Nadžkof piše: »Mnogoteri dijaki se izgovarjajo, da zaradi tega čitajo slabe knjige, da se nauče pravilnega jezika, le-

pega sloga.« Slavni Oerson, kancelar papiške Sorbone, pomagaj! Nadškof citira Oersona: »Ali so zaradi tega (t. j. pri vsem lepem jeziku in slogu) slabe reči v knjigi vničene? Ogenj je le še bolj nevaren«.....

Torej pravilen jezik je v »slabih knjigah«, lep slog. Prikupljivo so pisane »slabe knjige«, kdor se hoče učiti lepega jezika in lepega sloga, naj seže po knjigah, o katerih meni Prevzvišenost, da so slabe. Glejte: »slabo« blago, dobro povito. Lep jezik, lep slog, to viece nase. Ali..... »ogonj je le še bolj nevaren«. Nevaren element je ogenj pa tudi koristen. Kaj je treba povdarjati le nevarno stran ognja? V ognju življenja se izkrešejo značaji, brez ognja stojijo tu omahljiva bitja, ki niso nič.

Nadžkof zatrdi potem: »Vse ono dobro, kar dobi dijak v slabi pa lepo pisani knjigi, dobi lahko tudi pri katoliških pisateljih.« O to pa to! Pusti so in dolgočasni, ker se pečajo s pustimi in dolgočasnimi stvarmi, ker napenjajo svoje živce v slepilne namene, ker često pisarijo in trdijo reči, o katerih sami niso prepričani. Kje bo tu notri vmes lep slog, lep jezik? Dobre reči se da dobro pisati, za slabo stvar je težko dobiti fin jezik in uglašen slog. Je že tako, da je pri katoliških pisateljih marsikaj narobe; tako tudi jezik in slog.

Nadžkof: »Kdo bi torej rajše ne pil iz čiste studenčnice kakor pa iz nezdravega tolmuha, da si je njega površina vabljiva?«

O jej! Kje je pa še videl naš nadškof nezdrav tolmun, čegar površina je vabljiva?! Nikjer ni videl takega tolmuha. Če je tolmun nezdrav, je vidno to tudi že na površini — kakor je vidno na čisti studenčnici, kako je zdrava. Včasih tudi jako visoki gospodje zapišejo kak nonsens.

Nadžkof: »Skušnja uči, da strastni bravci opolzkih povesti in romanov na zadnje ne marajo za druge bolj resne knjige in tako zaostanejo v izobrazbi.«

Res je to! Nadškof ima prav. Opolzke reči niso za mladino. Tako čtivo odvrača mladeniča od resne knjige. Toda naloga onih, ki jim je mladina izročena v vzgojo, je ta, da navajajo mlade ljudi k čitanju resnih knjig. Kdor je že na tem, da čita resne knjige pa že lahko o priliki vzame v roke tudi kaj takega, kar se zdi cerkvenim poglavarjem opolzko. Saj ni res, da ga mora to samo pohujšati! Videl bo pač razliko, med dobrom in slabo knjigo, okusi dobro in slabo ter se uči soditi. Če se pa mladenci zapira pot, če se mu pomembno s prstom zažuga: Bog varuj! — potem bo iskal ono knjigo, dobi jo in naslajal se bo na njej. Prepovedani sad diši, je sladek. Še segne po njem. Zraven pa se bo hinavsko zvijal in jezuitski obraz bo kazal pri knjigi, predloženi mu iz vrst »resnih«. — Življenje naše je že tako, da je povsem krivo stališče: držati mladino v okovih enostranosti. Ogledati si treba to in ono, izkusiti kaj; sodnika treba vzgojiti v človeku, da bo sodil prav, kaj je krivo, kaj pravo, ne pa da se iz vsake besede njegove, iz vsake kretnje njegove spozna, da je tuj splošni človeški družbi.

Ná — Luter Martin naj tudi pomaga nadškofu. Cerkevne učnike kliče na pomoč; kliče na pomoč pa tudi Lutra Martina: »Sam Luter Martin, ki kakor znano ni bil izbirčen v svojem obnašanju in govorjenju, je napisal o rimskih pesnikih te le znamenite besede: »Treba je, da se knjige Juvenala, Marcijala, Katula in Priapea Virgiljeva izbacnejo iz vseh krajev in šol, ker pišejo take ostudnosti in nešramnosti, da jih mladina ne more čitati brez velike škode«

Saj na tukajšnji gimnaziji ne čitajo nič takega, kar bi donášalo veliko škodo mladini! Kaj pa bi bilo takega? Če bi bilo kaj, bi bili že zagnali klerikalci velik križ in nadškof bi tudi ne bil molčal. No, torej kaj? Čemu vlači Martina Lutra za lase svoje pastirsko pismo?

Dober tek!

Zdrav želodec imamo in nimamo ved bolečin ne tistinja v želodcu, odkar rabimo Pellerjeve odvajalne rabarbara-kroglice z znamko »Elza-kroglice«. Po izkušnji Vas svetujemo, da jih poskusite, one odpravijo zapečenost in pospešujejo prebavo. 6 kugel frenko 4 krome. Izdelovatelj samo lokarnar F. V. Feller, v Stubelj, Elza-trg št. 264 (Hrvatsko).

Domače vesti.

Smrtna kosa. — V ponedeljek predpolno je preminil v goriškem sanatoriju g. Ivan Mozetič, brat tukajšnjih zidarstvih mojstrov. V petek je bil operiran na slepiču. Pokojnik je bil jako delaven in skrben gospodar ter splošno znan v Gorici. Zapušča 8 otrok in soprogo. Pogreb bo jutri v sredo ob 2. uri pop. na pokopališču v St. Andrež. Razžalošeni družini in preostalim sorodnikom naše odkrito sožalje!

Kolesarsko društvo »Danica« je v znak žalosti po svojem vrlem pok. podpornem članu g. Iv. Mozetiču iz Štandreža položilo venec na njegovo krsto. Odbor izreka preostalom svoje srčno sožalje!

Umrila je v Gorici baronica Ada Lönn-eysen. Pred kratkim je določila 200.000 K v prid zapuščenim otrokom v Gorici. Baronica je bila velika dobrotnica revnih.

Posvetovanje o regulaciji Soče je prišlo v namestniški palači v Trstu. Gre za regulacijo celega toka Soče, kakor poročajo iz Trsta. Konferenca se nadaljuje jutri in pojutrišnjem. Udeležijo se tudi glavni Pajer, podglavar dr. Gregorčič (ima v četertek shod zaupnikov S. L. S.), dr. Pettarin, inženir Gleščič in rač. ravnatelj E. Kavčič. Regulacija Soče bi stala okoli 10 milijonov K. Izvršiti bi se imelo delo tekom 10 let.

Vladni komisar je v Pulju gospodar na magistratu. Slaba administracija v rokah Ultralahov je vzročila odstop večine mestnih starešin, sledi je razpust občinskega sveta in že prihajajo lepe reči na dan. (Glej »Razne vesti«!) ... Pri nas v Gorici se mnogo govori o razpustu Puljskega obč. sveta in zraven mislijo naši meščani na slavnega **goriškega magistrata**. Znan je ta magistrat po svoji slabi administraciji, vsi vemo, da ima mesto neznanske dolgov, storilo se pa ni nič! Kako in kaj, kako se je gospodarilo, da ima mesto pokazati samo dolgov? Morda bi znal odgovoriti na to vprašanje čez čas komisar, če bi ga vlada poslala na magistrat?

»Novi Čas« in profesor Pavlin. — Kot aprilovo vreme se spreminja pri »Novem Času« sedba o profesorju Pavlinu z goriške gimnazije. V številki 7 je hrulil »Novi Čas« na nesramen način dijak, da so krivi sami tako nepovoljnega rezultata prvega semestra v sedmi in osmi šoli. Lagal je »Novi Čas« na vse pretege, zagnal se je tudi v »liberalne kroge« v Gorici, ti so tudi krivi neuspehov. Niti žal besede pa ni izpregovoril o pravem krivcu, to je o klerikalnem profesorju Pavlinu. Čez 8 dni, v petek, je ta pregrešni list zopet zagledal luč sveta. V tej številki pa je, čujte in strnite! obsodil svojega prejšnjega varovanca profes. Pavlina! Niso več krivi dijaki in »liberalni krogi«, ampak krivda je tudi pri profesorjih. Naj reče kar naravnost: pri prof. Pavlinu. »Novi Čas« se potem pridružuje »Slovencu«, ki je pisal: da »razložek med uspehi in neuspehi na obeh oddelkih, slov. in laških 7. in 8. šole, pomeni sramoto za deželo, sramoto za učence in učitelje. On sili c. kr. deželni šolski svet moralno, da preišče, kedo in kaj je temu vzrok. C. kr. deželni šolski svet ne sme nikakor iti preko njega na dnevni red!« Prav. Ali če dež. šolski svet stori svojo dolžnost, pa mogoče zopet ne bo vseč »Nov. Času«. Do takrat se mu utegne zopet zasmiliti ubogi Pavlin in »Novi Čas« bo jezno ropotal nad dež. šol. svetom! — Kakor čujemo, je vsa stvar v takem tiru, da ne ostane nepreiskana in brez posledic. En Pavlin nam vendar ne bo ubijal dobrih dijakov!

V Krminu so se vršile občinske volitve. Zmagala je v vseh treh razredih laška klerikalna stranka. Liberalci so postavili kandidate samo v drugem razredu.

Podraženje kave v kavarnah. — Kon-sorij tukajšnjih kavarnarjev je sklenil, da se zviša cena črni kavi s prvim marcem od 16 v na 20 v.

Šopki zvončkov na Gornjem Koroškem. — Prijatelj našega lista nam piše z Omunda na Gor. Koroškem, da je dne 25. t. m. občudoval gospode, ki so nesli v rokah šopke zvončkov. Znak, da je zima ob moč letos v tem času že tudi na Gor. Koroškem.

Prednica Marijinih hčera, ki pleše do 6. jutraj. — Z Vipavske strani je došla vest, da je plesala v znanem kraju v znanem hotelu znana prednica Marijinih hčera. Ta cvet rož se je sukal do 6. jutraj.

Tako si šepetajo po vasi in ugibajo, kaj poreče strogi gospod kaplan in še strožji »Novi Čas«. Ta dva imata sedaj besedo.

»Slovenski Ilustrovani Tednik« 8 štev. vsebuje slike: Poroka v cesarski hiši kardinal dr. Nagl poroči v grajski kapelici v Schönbrunnu nadvojvodinjo Elizabeto Marijo in princa Jurija bavarskega, vnuka cesarja Franca Jožefa I.; Hrvat-
»Slovenski Ilustrovani Tednik« 8 štev. vsebuje slike: Poroka v cesarski hiši kardinal dr. Nagl poroči v grajski kapelici v Schönbrunnu nadvojvodinjo Elizabeto Marijo in princa Jurija bavarskega, vnuka cesarja Franca Jožefa I.; Hrvat-
— Ta številka je jako zanimiva in »Slovenski Ilustrovani Tednik« je vreden, da bi si ga vsak naročil.

Vojaški aeroplan je plul dopoldne okoli 9. ure proti Grgarju, kamor je odšlo zjutraj vojaštvo na vaje. Vojaški aeroplan nad Gorico in okolico je sedaj že nekaj vsakdanjega.

Žaljenja veličanstva je obdolžen laški podanik 23 letni Silvio Nantiero, ki je delal blizu Červinjana. Pripeljali so ga v zapore v Gorico. Kar venomer aretirajo laške podanike radi žaljenja veličanstva. Čemu le jih toliko trpijo v primorskih deželah!!

Nekega »Turka« so aretirali v Dornbergu. Hodil je okoli brez posla in denarja. Rekel je, da se piše L. Skušak ter je doma iz Turčije. Star je 23 let.

Sokolski vestnik.

Predavanje v Kojskem. — V soboto ob 8. zvečer bo predavanje v prostorih Mh. Dornika v Kojskem. Predaval bo brat Turk. Vsi bratje naj se udeleže predavanja. Na zdar! Odbor.

Trgovsko-obrtno in gospodarske vesti.

»Adria« delniška pivovarna v Trstu. — Kakor se nam poroča, vlada v kapitalističnih krogih veliko zanimanje za delnice te družbe, katere so dali koncesionarij v znesku K 300.000 na javno subskripcijo, tako da bude ta znesek v kratkem popolnoma pokrit, posebno z ozirom na to, da so te delnice prioritete. Opozorjamo torej svoje p. n. čitatelje, da konča subskripcijski rok dne 29. t. m., ter da sprejema prijave k subskripciji do tega dne Jadranska banka v Trstu, kakor tudi njene podružnice v Ljubljani in Opatici in Hrvatska vjeresijska banka v Dubrovniku, Šibeniku, Splitu in Zadru.

Politični pregled.

Demonstracije v Zagrebu. — Na Starčevićem trgu se je imel vršiti v nedeljo zvečer shod. Policija ga je prepovedala. Zbralo se je obilo ljudstva in zahtevalo shod. »Redarji so začeli razkropiti ljudi. Ti so odhajali, kličejo proti banu, proti Khuenu in proti madjarskemu režimu. Tu so pa redarji z golimi sabljami naskočili občinstvo. Napravili so kordon ali množica ga je podrla; nastalo je žvižganje, vpitje; redarji so tolkli, množica je pograbil, kamenje. Nekega dijaka je redar udal tako, da je padel nezavesten na tla. Ranjenih je več oseb; tudi redarji so ranjeni. Demonstracije so trajale pozno v noč.

Vstaja v Albaniji? — Iz Soluna poročajo, da je nastala v Albaniji vstaja. Turške čete so bile napadene od Malisorov. Turčija pokliče pod orožje 60000 rezervistov.

Obstrukcija v tržaškem mestnem svetu. — Sinoči je nadaljeval mestni svetovalec soc. demokrat Cernitz svoj obstrukcijski govor. Cernitz je govoril do 9 in pol, potem je predsednik zaključil sejo. Nadaljeval bo Cernitz v prihodnji seji.

Vojna med Turčijo in Italijo.

Bombardiranje Bejruta.

Dne 25. t. m. sta prišli dve italijanski ladji v Bejrut, ter sta zahtevali od va-

lija, naj izroči turško knjižarko »Aunillah« in topničarko »Angoro«. Med tem ko je valil govoril s poveljnikom ladji, so začeli Italijani bombardirati Bejrut. Po poročilih iz Bejruta je bilo pri bombardiranju ubitih 40—60 oseb, 100—170 pa težko ranjenih. Med ubitimi so večinoma sami domaćini. Ranjenci so strašvito razmesarjeni: po večini so jim odtrgane noge in roke, zato je zelo dvomljivo, da bi kdo izmed ranjencev ostal živ. Žrtev bi bilo še več, ako bi ne bili Italijani stabo streljali. Večina granat je letelo preko mesta, mnogo pa jih sploh ni eksplodiralo.

Poročilih iz Carigrada je v Bejrutu uničena vladna palača in carinski urad. Poslopje otomanske banke je do polovice razdejano, poškodovana je tudi bolnišnica in vojašnica. Pristaniški pomoči, kamor je padlo največ granat, so popolnoma razdejani. Da je to Turke strašno razburilo, seumeje. Križarke razni državi so odplule v Bejrut v varstvo Evropejcev.

Razne vesti.

Italijane izganjajo iz Turčije. Turški ministerski svet je sklenil za sedaj izgnati italijanske podanike iz vilajetov Alepo, Sirija in Bejrut. — Turčija preti, da pošlje na morje proti Italijanom celo svojo mornarico. — Italijani so imeli ladjo »Rescuer«, ki je bila naložena z municij: za Turke v Tripolitani.

Razne vesti.

Odpravljeni prazniki in državna postava. — Knezoškofo v Tridentu na južnem Tirolskem je ravno tako, kakor ljubljanski ali goriški škof, odpravil nekaj praznikov. Na podlagi škofovega razglasa je neki stavbenik v Meranu dne 1. februarja naznanil svojim delavcem, da na Svečnico ni praznik in da morajo vsi priti na delo. En delavec pa na Svečnico ni prišel delat, na kar mu je stavbinski mojster za ta dan odtgnal mezdo. Delavec pa s tem ni bil zadovoljen in je stavbinskega mojstra tožil, češ, da je Svečnica vzlic škofovemu razglasu praznik, da mu mora toraj stavbinski mojster povrniti odtgnano mezdo, čeprav ni delal. Sodnija je obsodila stavbinskega mojstra, da mora delavcu povrniti odtgnano mezdo, češ, da škofove odredbe glede praznikov nimajo za državo nobene veljave in da veljajo za državo še vsi dosedanja prazniki.

Klub slovenskih tehnikov v Pragi naznanja, da se vrši v sredo 28. t. m. ob 8. zvečer v prostorih »Adrije« klubova seja s predavanjem tov. Iv. Lebna »O panamskem prekopu«. Gostje vabljeni!

Podržavljenie italijanskih srednjih šol v Trstu. — Župan je dobil od namestnika naznanilo, da hoče država poddržaviti vse italijanske srednje šole. Najprej hoče poddržaviti mestno realko, ki pride že pričetkom prihodnjega šolskega leta v državne roke.

Puljsko mestno gospodarstvo. — Povedali smo v soboto, da je puljski občinski svet razpuščen. Komaj je prevzel posle vladni komisar, se že razkrivajo škandali. Aretirali so doslej mestnega blagajnika in 4 uradnike. Mestni blagajnik Galante je sam ovadil oblasti, da v blagajni ni vse v rdeu ter da je tekom zadnjih let zmanjkalo iz nje okoli 50.000 K. V mestnem stavbenem uradu v glavni avstrijski vojni luki je paševal doslej italijanski podanik inženir Borri! — Veliko senzacijo vzbujajo dogodki v Pulju in donašajo sramoto Italijanom.

Prepoved prodajati blago »Lege Nazionale«. — Finančno ravnateljstvo v Zadru je prepovedalo po tobakarnah prodajati znamke, razglednice in užgalice »Lege Nazionale«. Laški poslanci so se pritožili na c. kr. finančno ministrstvo.

Na zastrupljanju je obolelo v Postdamu 75 vojakov. Po večerji jim je prišlo slabo in zdravniki so konstatirali zastrupljenje.

Velika eksplozija. — Iz Berolina poročajo, da se je pripetila v tovarni v Wilmersdorfu velika eksplozija. Poslopje je zletelo v zrak, en delavec ubit, več ranjenih. V okolišu pol kilometra so se potrestle vse hiše.

Zoologična zastavljalnica. — Seveda je v Ameriki. V Newjorku si je uredil neki podjetni človek, dr. Potter, zoologično zastavljalnico. V zalogo sprejme samo ži-

vali, katere vrača lastniku ali lastnici proti povračilu posojila in plačilo obresti. Neki sotruden pri nekem velikem angleškem listu je šel si ogledat to zastavljalnico. Prišel je ravno v trenutku, ko je pripeljal lastnik neke menažerije slona zastavit. Preiskali so slona natančno in ko so dognali, da je zdrav in čvrst, je dobil lastnik naprošeni denar, slona pa so odpeljali v velik hlev. V zastavljalnici je polno psov in maček, seveda zdravih in lepih. Če pes zbolí, se to naznani hitro lastniku. Včasih pa kaka žival nasamari lastnika zastavljalnice. Tako je pred kratkim dal na nekega psa 80 K posojila. Pes je bil lep in vreden 180 K. Ali neko navado je imel, za katero ni vedel zastavljalnici lastnik; pes je znal vrata odpirati. Ko ga je dal na določen mu prostor, je kmalu na to odprl vrata in ušel. Sedaj ga išči po Newjorku!

Kaj bi pomenil štrajk angleških premogarjev?

Ako do 1. marca ne pride do sporazuma med lastniki premogokopov in rudarji, izbruhne ta dan velikanski štrajk in Angleška ne dvigne iz zemlje na dan do konca štrajka niti koščeka premoga.

Kaj bi to pomenilo za Angleško, kako bi to vplivalo na industrijo, deželo in prebivalstvo, to predočujejo sedaj razni angleški listi. Štrajk vseh premogarjev bi v kratkem času vstavil skoro vse delo, tema in kaos bi vladala, 20000 lokomotiv s 700.000 železniških vozov bi počivalo, okoli 1.000.000 tovarn in delavnic bi mirovalo, paroplovba bi prenehala in vsa angleška mornarica bi zgubila moč, ščititi deželo.

To ni — tako pravijo angleški listi — kaka slika fantazije, marveč resničen oris tega, kar bi moralo nastopiti, ako bi trajal tak štrajk par tednov. Kajti vse naše moderno življenje je odvisno od premoga.

Po 14 dneh bi se ustavile vse železnice, ako bi se ne odločili za to, nabaviti si premog iz Amerike ali Nemčije po bajnih cenah. Amerika bi sicer mogla dati potreben premog, toda visoki colniški obroki onemogočajo uvoz ter bi uničili takoj rentabiliteto vseh velikih podjetij.

Na Angleškem je le malo tovarn, ki imajo v zalogi dosti premoga, da bi mogle vzdržati dva ali tri tedne, ako bi izostalo sedaj pridobivanje premoga; ni potrebnih skladišč in tako ni mogoče ukreniti vsega potrebnega za slučaj štrajka.

Angleška admiraliteta kupuje že sedaj zalogo premoga, kar jih more dobiti, kajti v normalnih razmerah bi zadoščala zaloga, oglja mornarice komaj 14 dni, da bi se mogla vršiti služba vojne flote. Premogovne ladje, ki bi brez dvoma iz Nemčije ali s Holandskega dovažale manjše množine, neobhodno potrebnega goriva za Angleško, bi ne mogle dosti pomagati iz enostavnega vzroka, ker če se ustavi železniški promet, ugasne možnost, spraviti blago v notranjost dežele. Ker so pa tudi plinarne in elektrarne navezane na dobavo oglja, bi dežela po kratkih tednih ostala brez vsake razsvetljave.

Leta 1893, so dobili na Angleškem prvi okus, kaj pomeni tak štrajk. Tako je bil

Bole na 4. strani.

Ivan Kravos

na Koru št. II. GORICE na Koru št. II

sedlarska delavnica

In zaloga različnih konjskih vprog za lahko ali pa težko vožnjo; dalje ima v zalogi različne konjske potreb-

ščine, potovalne potrebščine kakor: kovčage, torbice, denarnice, listnice itd. — Izvršuje in sprejema v popravilo različno kolosalno in kočije

Popravila se izvršujejo točno.

Cene zmerno.

štrajk v premogokopih Yorkshire, Lancashire, Nottinghamshire, Derbyshire, Warwickshire in Staffordshire. Drugi premogokopi so delali, ker niso bili v zvezi lastnikov premogokopov in tako je bilo mogoče, da je delo v drugih premogokopih 6 mesecev počivalo.

Takoj so poskočile cene premoga, v Londonu so plačali 5 kron za cent premoga za domačo rabo, tovarne so delale z zgubo in so končno ustavile delo. Stotisoči ljudi so bili brez kruha, v skrajni bedi. Le z največjim trdom se je posrečilo dobrodelnim organizacijam potom javnih kuhinj odvrniti strah smrti vsled lakote.

Ako nastane danes štrajk premogarjev, bo 16 milijonov ljudi, moških in ženskih, ker se ustavijo, obrati in trženje, brez kruha. Seveda ob enem poskoči cena živil. Delavci bi izgubili z vsakim tednom štrajka 35 milijonov kron plače in delavci v različnih industrijskih panogah po kratkem času tedensko nad 50 milijonov.

K sreči nevarnosti, da bi štrajk trajal dje časa, ni iz tega vzroka pač, ker bi štrajk ki bi trajal nekaj časa, ekonomično decimiral delodajalce.

Angleška zveza premogovnih delavcev šteje okoli 730.000 članov, premoženja ima zveza in štrajkovna blagajna nad 36 milijonov K. Ako bi zveza plačala svojim članom na teden le 10 šilingov, bi znašalo to na teden 8.750.000 K; tekem 4 tednov bi bila blagajna izčrpana. Tu pa

nastane tudi vprašanje: Kako naj bi družine rudarjev izhajale s 10 šilingi na teden, ko ne morejo sedaj izhajati s 30; in še draginja bi nastopila. Torej ni pričakovati dalje trajajočega štrajka.

Tako se tolažijo angleški listi. Ali obeta se velikanski štrajk. Današnja poročila naznanjajo, da je že pričel štrajk v okrajih Chesterfield in Derbyshire, poročajo pa iz Londona tudi, da je še mogoče sporazumjenje, da bi torej ne prišlo do osodolnega štrajka?!

Slovensko bralno in podporno društvo v Gorici naznanja svojim članom tužno vest, da je v ponedeljek zjutraj preminol naš dolgoletni društvenik, gosp.

Ivan Mozetič.

Pogreb bo v sredo, dne 28. t. m. ob 2. uri pop. izpred hiše žalosti ulica sv. Andreja št. 32 na pokopališče v št. Andrež.

Vabijo se gg. člani, da se pogreba udeležijo polnoštevilno.

GORICA, dne 27. svečana 1912.

ODBOR.

Tužnim in potrtnim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je včeraj ob 10. uri zjutraj naš ljubi soprog, oče, brat, tast in stari oče

Ivan Mozetič

po kratki in mučni bolezni, v 54. letu svoje dobe, previden s sv. zakramenti za umirajočce, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb se vrši v sredo, dne 28. februarja, ob 2. uri popoldan izpred hiše žalosti ulica St. Andrea št. 32. na pokopališče v št. Andrež.

V GORICI, 27. februarja 1912.

Karol,
sin.

Frančiška Mozetič roj. Ferfolja,
soproga.

Celestina por. Adamič.
Zofka,
Ivanka,
Marija,
Ernesta,
Milka,
Ida, hčere.

Franc, Alojzij, Josip,
bratje
zidarski mojstri v Gorici.

Amalija por. Saksida,
Frančiška por. Tomsič,
sestre.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

(V lastni hiši, Gosposka ulica št. 7, I. nadstr.) — Telefon št. 79.
Račun poštno hranilnice št. 837.315.

Na obnem zboru dne 23. aprila 1911. se je določilo:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2 %. Stalne večje vloge z enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Brezplačni hišni hranilniki.

Posojila se dajejo zadrugnikom na vknjižbe po 5 1/2 %, na varčevino ali zastave in ne menjice po 6 %.

Glavni deleži se obrestujejo koncem leta 1909. s 6 %.

Stanje 31. dec. 1910.: Zadrugnikov 1886 z deleži v znesku 73.642 kron. **Hranilne vloge:** 1.423.351.26. **Posojila:** 1.488.919. — **Reservni zaklad:** 86.817.44. — **Vrednost hiš:** 372.096.66.

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 v. m. Ako je oglaševalec obsejal se računa za vsako besedo 3 in. Najprejpravilno inacirano se trguje in obrtniko. Kolik o je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na deseti (in celo v mestu) nihče ne pozna, verjame se izjavljajo. Škoda ni majhna.

JAKOB ŠULIGOJ, urar

v Gorici, Gosposka ulica št. 25
priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnih predmetov ur ter razne srebrne in zlate predmete kakor: verižice, obeske, prstane, uhane itd. Za vsako popravilo se jamči.

Lepo stanovanje obstoječe iz 2 sob in kuhinje se odda v najem v Riva Piazzeta št. 6. Natančneje se izve ravnotam.

Vila na prodaj. 10 minut od Travnika na lepem, mirnem kraju je na prodaj novozidana lepa vilica, primerna za stanovanje penzionista. S plačilom se lahko čaka. Več se izve pri lastniku hiše v gostilni pri „rdeči hiši“ v Gorici.

Naznanilo.

Podpisani uljudno naznanjam slav. občinstvu, da otvorim **dne 1. marca t. l. v Gorici na Corso Franca Josipa št. 20**

instalacijsko delavnico

za električne naprave, plin vodo

ter zalogo različnih lustrov, žarnic, mrežic za plinove luči ter vse v to stroko spadajoče potrebščine.

Slav. občinstvu se udano priporočam

Rudolf Grion,

mehanik in elektrotehnik.

Vinko Majdič

valjični mlin v Kranju
oddaja

zastopstvo
za Gorico in okolico.

Varstvena znamka: „Sldro“
Einiment. Capsici comp.

Nadomestek za

Anker Pain-Expeller

Je povsod priznано kot najboljšo sredstvo proti prehlajenju itd. Za ceno 80 vin., K 1.40 in 2.— se dobi po vseh lekarnah. Pri nakupu tega, tako priljubljenega domačega zdravila, se je posluževati le originalnih steklenic v škatljah z našo varstveno znamko „sldrom“, ker le tako je zagotovljeno, da je izdelek pravi.

Dr. RICHTERJEVA LEKARNA

pri „zlatega leva“ v Pragi

Isabetsgasse št. 5 nova.
Dnevno razpošiljanje.

Za one, ki trpijo na želodcu!

Vsem onim, ki so si nakopali kako želodčno bolezen s prehlajenjem ali s preobremenjenjem želodca, z zaužitjem slabih, za prebavo težkih, premrzlih ali prevročih jedi ali z nezmernim življenjem kakor: želodčni katar, krče v želodcu, bolečine v želodcu, težko prebavo ali zasliženje, se priporoča tem potom dobro domače sredstvo, čegar blagodejni vpliv se je preiskusil že več let. In to je

Hubert Ullrich-ovo želiščno vino.

To želiščno vino je izdelano iz izvrstnih, zdravilnih želišč in iz vina ter ojači in oživi prebavne organe človeka. Zeliščno vino odstrani nerednosti pri prebavljanju in pospešuje tvoritev zdrave krvi.

S pravočasno porabo se udusijo želodčne bolezni že v kalu. Zatorej se ne sme obotavljati pri uporabi. Simptomi, kakor: glavobolji, kolcanje, žganje, napihnjenost, bljuvanje, ki se pojavljajo pri starih želodčnih boleznih, pojenjajo večkrat po par požirkih tega vina.

Zaprte in njega slabe posledice, kakor kolika, utripanje, srca, slabe spanje, kakor tudi nabiranje krvi v jetrih, v slezeni in hemoroidne bolečine se odstranijo z želiščnim vinom. Zeliščno vino odstrani neprebavljivost in vse nepotrebne stvari iz želodca in čreves s tem, da pospešuje stol.

Suho in blede obličje, pomanjkanje krvi,

slabost so po navadi posledice slabe prebave, pomanjkljive krvotvoritve in bolnega stanja jeter. Osebe, ki nimajo teka, so nervozno oslabiljene in ozlovoljene, trpijo na glavobolu, so brez sna, hirajo in trpijo. Zeliščno vino daje oslabilnemu življenju novo moč. Zeliščno vino povzdigne tek, pospeši prebavo in hrano, oživilja premembu snovi, pospeši tvoritev krvi, pomiri razdražene živce in vstvari novo veselje do življenja. Mnoga priznavanja in zahvale spričujejo to.

Zeliščno vino se dobi v steklenicah po 3 in 4 K v lekarnah sledečih krajev: Gorica, Kormin, Gradišče, Romans, Ajel, Campolongo, Ronke, Tržič, Ajdovščina, Gor. Idrija, Tolmin, Kanak, Čedad, Videm, Palma, Červinjan, Og. ej, Fiumičel, Gradež, Sežana, Vipava, Postojna, Trst, Milje itd., kakor tudi v vseh drugih manjših in večjih krajih Goriško-Gradiščanske v lekarnah.

Tudi razpošiljajo lekarne v Gorici zeliščno vino po originalnih cenah v vse kraje Avstro-Ogrske.

Svari se pred ponarejanjem!

Zahtevajte izrecno

Hubert Ullrich-ovo Zeliščno vino.

Moje zeliščno vino ni nobeno tajno sredstvo; njegove sestavine so: vino malaga 450.0, vinaki škrljaj 100.0, glicerina 100.0, črno vino 240.0, sok jerebiko 150.0, črešnjak sok 32.0, aniz, razne rastlinske korenine itd. Te sestavine se zmešajo.

Če hočeš kaj zanimivega čitati, tedaj pojdi po 2. snopič
Doylovih detektivskih povesti

SHERLOCK HOLMESA

ter se naroči na nadaljnje

Kje?

Pri tvrdki Kleinmayr & Bamberg v Ljubljani ali pa v vseh drugih knjigarnah